

Gintaras Sungaila, VDU

Liturgijos filosofinės egzegezės ištakos Aleksandrijoje: Biblijos liturginių nurodymų interpretacijos

Nors kai kurie autoriai, pvz. Rene Bornertas, aleksandrietiškos egzegezės taikymą liturgijai interpretuoti aptinka jau pačioje III a. Aleksandrijoje, vargu ar su tuo galima sutikti – greičiau aleksandrietiški komentarai neperžengia biblistikos rėmų. Visgi Aleksandrijos mąstytojai paliko tekstų, kurie galėjo pasitarnauti kaip įkvėpimas vėlesnių kartų komentatoriams – tai bibliinių liturginių nurodymų (Kunigų, Skaičių knygoje ir kt.) aiškinimai. Šiame pranešime nagrinėsime Aleksandrijos mąstytojų – Filono, Juozapo Flavijaus, Klemenso Aleksandriečio ir Origeno – bibliinius komentarus, analizuodami, kiek juos galima laikyti būsimo aleksandrietiško stiliaus pirmtakais ps. Dionyzijaus Areopagiečio ir Maksimo Išpažinėjo liturginiams komentarams. Taip pat bus pristatyti argumentai prieš požiūrį, kad šio laikotarpio raštuose galima rasti pilnavertę liturgijos egzegezę.